

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrť leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Dunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15—
Pesamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6redne petivrtste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Heroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Goriška fronta trdna.

Neprestano srditi boji na Goriškem. — Pri Hatzegu uspešni boji. — Odločilna bolgarska zmaga v Dobruči. — Pred Solunom izgubili Bolgari Malka Nidže. — Ruski napadi odbiti. — Kalogeropoulos novi ministrski predsednik.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 17. septembra.

Rumunsko bojišče.

Južno od kraja Hatzegu so izvedle honvedne stotnije in nemški oddelki uspešen sunek. Sicer na fronti proti Rumuniji nič posebno pomembnega.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti se je sovražnik včeraj znova izvanredno trudil, da bi zrahljal zavezniško bojno črto. Borba se je povsod za nas ugodno končala.

Armada skupina generala kavalerije nadvojvoda Karola je bila na meji treh dežel, južno-zahodno od Dorne Vatre, med Capulom in Črno Horo, severozahodno od prelaza Jablonica, severno od Stanislava, ob Narajodki in južnozahodno od Brzezanyja napadena po mnogo močnejših silah. Sovražni sunki so se povsod končali — ne glede na majhen krajeven uspeh pri Dolni Lipnici — za Ruse s popolnim neuspehom.

Enak uspeh so imeli sovražni napadi proti zavezniškim četam Böhm-Ermolijevе armade, ki so med Zborovim in gornjim Seretom stale pod poveljstvom generala Elbena. Sovražnik je bil vsled hvalevrednega sodelovanja infanterije in artilerije povsod popolnoma odbit. Glavni sunek so Rusi nameravali uprizoriti zahodno od Lucka proti armadi generalnega polkovnika Tersztyanszkyja, proti kateri so vrgli vedno sveže gardske divizije. V številnih valovih so se v več vrstah vrgle ruske sile med krajema Pustomyty in Zaturcy vedno proti odseku, ki mu je poveljeval general Marwitz. Sovražne kolone so bile poražene večinoma že pred našimi zaprekami. Ako se jim je na nekaterih mestih posrečilo vdreti v naše postojanke, so bile v protisunku zopet vržene nazaj. Bojišče je pokrito z mrtvimi in težko ranjenimi Rusi. Razmeroma majhno število vjetnikov kaže, s kako srditostjo se je borilo. Naše izgube so razmeroma majhne.

Italijansko bojišče.

Na kraški gorski planoti so Italijani nadaljevali svoje napade noč in dan. Naša fronta je ostala neomajena. Na severnem delu tega ozemlja je po mnogih brezuspešnih sunkih obnemagovala sovražna sila. Najhujša bitka je bila med Lokvico in kraško skupino južno od Dobrdoškega jezera. Čeprav je sovražnik neprestano valil sveže sile proti temu delu fronte, se je odločil boj iz bližine vselej v korist našim četam, med katerimi se je posebno odlikoval infanterijski pešpolk št. 96. Italijanske izgube so, odgovarjajoč veliki množini čet, katere je poslal sovražnik v boj na tako ozkem napadalnem prostoru, skrajno velike, tako je izkrvavelo samo v borbi za imenovani kraški vrh sedem sovražnih polkov.

Na fronti severno od reke Vipave notri do Krna je bil artilerijski boj živahnejši. Na ozemlju Bovca je sovražnik po močni artilerijski pripravi

brezuspešno napadel Vršič, Ravelnik in goro Rombon.

V Fassanskih Alpah je bilo več italijanskih poskusov, splezati na Coltorando, odbiti.

Balkansko bojišče.

Pri e. in kr. četah nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Dogodki na morju.

Oddelek pomorskih letal je v noči od 16. na 17. septembra metal z uspehom težke bombe na železniške naprave v mestu Mestre. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Mornariško poveljstvo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 17. septembra.

Francosko bojišče.

Pri armadi generala-feldmaršala vojvode Alberta vrttembergškega in na severnem krilu armadne skupine prestolonaslednika Ruperta se nadaljuje živahno vojno delovanje. Bitka ob reki Sommi se nadaljuje. Severno od reke so bili vsi napadi, deloma že v zapornem ognju, krvavo odbiti. Za majhna angleška gnezda pri krajih Courcelletes, Flers in zahodno od Lesbœuf se še vrše boji. Severno od O Villersa smo v napadu dosegli uspehov. Južno od Somme ni prišlo do nobenih izrazitih bojev. Artilerijski boj se je nadaljeval tudi tukaj.

Balkansko bojišče.

Armada skupina generala-feldmaršala plem. Mackensena: V Dobruči zasledujemo sovražnika nadalje.

Na macedonski fronti nobenih dogodkov posebne važnosti. Posamezni sovražni napadi na črto reke Moglene in severno-zahodno od jezera Tahinos so bili odbiti. Kavala je bila obstreljevana od morske strani.

Najnovejše bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 17. septembra.

Macedonsko bojišče.

Cete desnega krila stojijo v boju južno od Florine. Dne 16. septembra je cel dan trajal na obeh straneh močan artilerijski ogenj. Vsi ponočni sovražni napadi so bili odbiti. V macedonski nižavi vlada mir.

Na desnem vardarskem bregu mir, na levem srditi artilerijski boj. Slaboten sovražni napad zahodno od Doldželija je bil v našem ognju odbit. Na fronti Belasica-planina mir.

V dolini reke Strume je skušala sovražna infanterija po močni artilerijski pripravi napasti vas Komarian, Osman-Kamila in Džami-Mahale, a je bila vržena na desni breg Strume nazaj.

Rumunsko bojišče.

Ob Donavi proti Tekiji na obeh straneh slaboten artilerijski ogenj. V Turn-Severinu smo potopili rumunsko ladjo.

Zasledovanje v Dobruči se nadaljuje. Sovražnik je zasedel utrjene postojanke pri kraju Cobadinu. Naše čete so s sovražnikom v neposrednem stiku. Včeraj je poskušala sovražna brigada protinapad v smeri proti našemu skrajnemu levemu krilu pri vasi Potucei, a je bila pod težkimi izgubami odbita. V naših rokah je ostalo več vjetnikov, 1 top, 8 vozov streliva, 4 strojne puške in več vojnega gradiva. Iz velikega števila mrtvih in ranjenih, kakor tudi iz velike množine na bojišču raztresenega vojnega gradiva je razvidno, da je imel sovražnik v bojih dne 12., 13. in 14. septembra ogromne izgube.

Ob obali Črnege morja vlada mir.

Novo grško ministrstvo.

Kalogropulos, ki je bil že član Theotokisovega ministrstva, je ministrski predsednik, ob enem tudi vojni in finančni minister. Mornariški minister je Damianos, zunanji minister Karapanos.

Slovensko odposlanstvo pri namestniku.

Dne 15. t. m. je bila pri e. kr. namestniku sprejeta deputacija slovenskih poslancev in kmetov, da mu je izrazila sedaj najnujnejše želje slovensko-štajerskega kmeškega prebivalstva. V deputaciji so bili zastopani: poslanca dr. Korošec in Pišek, župana Ferline in Reiter, ter občinska svetovalca Hammer in Gornik.

Deputacija je izrazila e. kr. namestniku želje glede domačih mlinov (žrnelj), glede zaprtja mlinov in odvzeta žita, glede odmere fižola za osebe, glede rekviriranja vprežne živine itd. Zastopniki Ceršaka in Selnice so še prosili tudi, da se uvaža njih želja glede odkazanja posebnega mlina na Muri.

Gospod e. kr. namestnik grof Clary je deputacijo prijazno sprejel, temeljito razpravljal z njo o vseh sedaj perečih gospodarskih vprašanjih ter obljubil, da bo izražene mu želje dobrohotno preudaril ter odredil, kjer bo le mogoče, zaprosene olajšave.

Naše časopisje.

Časopisje ima v sedanjih časih zelo težko stališče. Svoboda, da bi o vsem poročalo in poučevalo, mu je iz ozirov na višje interese odvzeta. To se mora tudi našemu slovenskemu časopisju šteti v dobro ter se mu prihraniti očitania. Priznati pa se mu mora, da je bilo v vsem na svojem mestu, v čemur mu je bila dana možnost svobodnega poročanja. Ne omenjamo obilnih in vsestranskih poročil o vojni, njenih sredstvih, predpogojih in učinkih, ne poročil o notranjih dogodkih iz držav, z nami se vojskujočih, ne poročil o zunanji politiki nevtralnih držav, to so dolžnosti, ki jih izposluje časopisje vsakega naroda. Posebna naloga slovenskega časopisja je obstojala namreč v tem, da je ustvarilo zvezo med domom in slovenskim vojakom na bojišču, da je to zvezo negovalo in gojilo ter jo dovedlo do vzorne dovršenosti. Treba nam je le pogledati v številko kateregasi bodi slovenskega lista, da se prepričamo o resnici naše

trditve. Vrhutega pa je slovensko časopisje vršilo še tudi zvesto svojo drugo važno nalogo, da je bilo v vseh gospodarskih vprašanjih zvest prijatelj in posvetovalac slovenskega ljudstva ter mu v tem oziru bilo vrl glasnik njegovih želj, ki jih je rodilo življenje vsak dan v novem številu.

Dokler bo trajala vojska, bo slovensko časopisje moralo vršiti svoje dolžnosti po dosedajnem pravcu. Toda kakor hitro bo mir, in nihče ne ve, ali mu nismo že bližje, kakor splošno mislimo, bo vstalo naenkrat na stotine vprašanj, ki bodo zahtevala, da se za njih uresničenje postopaj po enotnem načrtu. To bodo različna zunanjepolitična, notranjepolitična, ustavna, vojaška, narodnostna, jezikovna, gospodarska, bolniška, invalidna, kulturna in druga vprašanja, ki bodo s silo zahtevala naše odločitve in rešitve. Da v časih po vojski nastopamo Slovenci kolikor mogoče enotno ter s povdankom, v to svrhu bo nam treba zelo razširjenega časopisja. Za to ni samo navadna vaba, da kličemo svojemu ljudstvu, naj se naroča na slovenske časopise. To navadno vabljenje opravljamo o Novem letu. Nam se gre za višje ozire. Ne moremo dovolj glasno povdarjati, kako važno nalogo bo imelo časopisje začetkom mira, ko se ne bo ne delegacij, ne državnega zbora, ne deželnih zborov. Nihče pač ne bo mislil, da nam bodo madžarski opozicionarci spravili delegacije in državni zbor — njim se ne gre za delegacije in avstrijski državni zbor, katerega niso skozi celi dve leti prav nič pogrešali, njim se gre le za to, da dajo duška jezi, ki vlada med vsemi Madžari, tudi Tiszovci, proti gotovim osebam pri vojaštvu in v Avstriji, katerim je monarhija več kakor madžarska občutljivost.

Naše prijatelje prosimo, da uvažujejo naše besede in storijo, kar je za našo slovensko stvar v bodočnosti izredno velike važnosti.

Nova vojaška afera v Švici.

Kakor smo že svoj čas poročali, je pred več meseci napadla tolpa demonstrantov francoske narodnosti poslopje nemškega poslanika v Genevi na Švicarskem, ki je bilo vojaško zastraženo, in snela raz poslopje nemško zastavo. V to afero, ki je povzročila precej napetosti med Švico in Nemčijo, je bilo zapletenih tudi več švicarskih častnikov in nekaj vojakov.

Sedaj se pa poroča iz Švice o novi vojaški aferi. Švicarski socialni demokratje so nameravali prirediti na dne 3. septembra velike poulične demonstracije, katere je pa švicarska zvezna vlada prepovedala ter zajedno zaupno obvestila armadno poveljstvo, da morajo za vzdržanje miru in reda v prvi vrsti skrbeti nevojaške oblasti, a vojaštvo bi pa moralo biti pripravljeno kje zunaj mest in krajev, da prevzame na prošnjo nevojaških državnih oblasti skrb za vzdrževanje miru in reda. Tudi bi se morali poveljniki čet po lastnih organih na način, ki bi ne padel v oči, poučiti o razmerah in demonstracijah. Samostojno bi pa poveljniki vojaštva smeli poseči vmes le za ta slučaj, če bi demonstranti ne upoštevali opominov in svaril nevojaških državnih oblasti in če bi bile naperjene demonstracije proti armadi. Ta zaupna navodila je pa neka vojaška oseba, bržčas kak švi-

carski častnik, izblebetal in zaupala meščanskemu radikalnemu strankinemu listu „Genevois“ v Genevi. Radikalna stranka je pa nato sklenila, da priredi v prihodnji petek veliko protestno zborovanje v Genevi. List „Journal de Geneve“ kritizira postopanje zvezne vlade in armadnega poveljstva ter graja način, da bi naj nastopale čete pod lastnim poveljstvom, dočim bi po mnenju lista morale biti podrejene mestnemu poveljniku ter na ta način nevojaškim državnim oblastim. List protestira proti takemu postopanju in nadaljuje: To nam pa nikakor ne zabranjuje, da istočasno protestiramo proti demagogični demonstraciji lista „Genevois“, ki slepi ljudstvo na ta način, češ, da se naj drži reda in zakonov, dočim pa pači dejanski in v istini ta dejstva in gre tako daleč, da piše o nasilni spremembi državne vlade, o neomejenem poveljstvu in o državljanski vojski, kar je ravnotako nesmiselno kakor zločinsko.

Državni vojni svet v Nemčiji.

Narodnoliberalna stranka v Nemčiji bo na svoji konferenci razpravljala o predlogu, da naj se osnuje državni vojni svet, ki bi bil v pomoč in nadzorstvo vodilnim državnikom. Polmesečnik „Das Freie Wort“ predlaga ustanovitev diplomatskega državnega sveta, v katerem bi sedele vse bistre glave vseh različnih poklicev in stanov in ne samo državniki in diplomati po poklicu. Značilno za razpoloženje iz časa vojne izkušnje in žrtev.

Sprememba v nemškem generalnem štabu.

Dosedanji nemški generalni kvartirnojster generalni poročnik baron pl. Freytag-Loringhofen je bil dne 12. t. m. imenovan za načelnika namestjučega generalnega štaba nemške armade.

Srbska skupščina.

Srbska skupščina je, kakor poroča agencija Havas iz Krfa, pričela svoja zasedanja. Francoski „Le Journal“ svari srbske poslance v skupščini na Krfu, da naj nikar sedaj ne spravljajo na dan kakih pogreškov iz prošlosti. Zaupati morajo popolnoma v bodočnost. Vsekakor pa je pričakovati izredno burnih sej v skupščini na Krfu in to je tudi vzrok, da je Pašić kljub svoji težki bolezni odpotoval takoj tje.

Italijansko bojišče.

Italijani so na primorski fronti pričeli s sedmo ofenzivo. Cela naša fronta od Tolmina do morja je pozorišče izredno hudih artilerijskih in infanterijskih bojov. Kljub velikemu naporu se Lahom ni posrečilo zrahljati naše fronte. Mi nismo dosedaj odbili samo vseh napadov, ampak stojimo, kot pravi naše uradno poročilo, na celi črti trdno in popolnoma neomajano.

Naši zrakoplovci so dne 13. in 14. septembra napadli z bombami Gradež in San Giorgijo di Nogara, dne 16. in 17. septembra pa železniške naprave

v Mestri. Povsod so naše bombe napravile ogromno škodo.

Nova italijanska ofenziva.

Dne 14. septembra: Italijani so se navali z veliko silo na kraško planoto. Ogenj artilerije in min se je povzpelo do največje sile. Popoldne so na celi črti med Vipavo in morjem močne sovražne infanterijske čete v globokih vrstah pričele napadati našo fronto. Razvili so se izredno srditi boji. Sovražniku se je na posameznih mestih posrečilo vdreti v naše prednje postojanke in se tam ustaliti. Sicer se pa sme reči, da se je prvi sovražni naval ponesrečil. Tudi severno od Vipave do Plav so se razvili živahni infanterijski boji.

Dne 15. septembra: Bitka na kraški planoti traja neprestano z enako silovitostjo. Zopet so bili odbiti po najmočnejšem artilerijskem in minskem ognju podpirani italijanski pehotni napadi proti celi fronti med reko Vipavo in morjem. Na severnem krilu tega odseka je sovražnik dosegel majhen pridobitek ozemlja. Tu gre naša črta sedaj blizu vzhodno „Svetih šteng“ (v uradnem poročilu San Grad). V ostalem je bojna fronta, čast žilavi vstrajnosti naših čet, ostala nespremenjena. 500 Italijanov smo ujeli in ubili 3 strojne puške. Severno reke Vipave se je artilerijski boj raztezal na večino frontnih delov do Krna. Vzhodno Gorice proti našim postojankam južno Rožne doline naperjen napad ni v našem ognju mogel pridobiti tal. Tudi pri Boveu je topovski ogenj zelo oživel.

Rumunsko bojišče.

Na sedmograški fronti so naši na bojni črti pri Hatszegu pričeli napadati. Sicer na Sedmograškem ni posebnega.

V Dobruči so izvojevali Bolgari in njih zavzniki v dneh 13., 14. in 15. septembra sijajno zmago. Rumuni, Rusi in Srbi se umikajo dalje proti severovzhodu. Bolgari so jim za petami.

Bolgarska zmaga v Dobruči.

Po zasedenju Tutrakana in Silistrije se je bolgarska armada v Dobruči pomikala vedno dalje proti severovzhodu. Dne 15. septembra se je posrečilo maršalu Mackensenu, ki je vrhovni poveljnik v Dobruči, da je z bolgarskimi, nemškimi in turškimi četami sovražno armado tiral v odločilno bitko in jo premagal. Zmagovita bolgarska armada je vrgla Rumune in Ruse za črto Črnava—Medjidija—Konstantca. Sovražne izgube so velike.

Sovražni poraz v Dobruči.

O bolgarski zmagi v Dobruči se še poroča: Pri prodiranju bolgarskih, turških in nemških čet je dne 14. septembra trčila nemška divizija proti Donavi na rusko divizijo in jo je tirala pred seboj dalje proti severovzhodu. Ta divizija je bila stisnjena ob zadaj stoječo drugo rusko divizijo, tako, da so nemške čete stale na levem boku ruske divizije. Istočasno je od desne nemško-bolgarska artilerija trčila ob srbsko divizijo, katere se je v divjem begu umaknila ob železniško črto.

Dne 15. septembra ob 2. uri je bil položaj tak, da so Bolgari in njih zavzniki stali proti sovražni

LISTEK

Pavel Perko:

Moj Tone.

(Slika.)

(Dalje.)

„Se mi zdi, da ne! Ali se boš upal stanovati potem tukaj?“

„Zakaj bi se ne?“

„In ponoči —?“

„Tudi! Ko sva z atom kuhala kope . . .“

In povedal je povest, kako je hodil z očetom na kopišče in kako je oče večkrat ponoči odšel domov po hrano, a njega pustil na straži pri goreči kopi sredi samotnega gozda.

„In sem slišal, kako so lajale lisice in skovikale sove . . . Pa me ni bilo strah!“

„Zato te pa tudi tukaj ne bo treba biti. — In puško boš imel in kruha boš imel — vsega boš zadosti imel . . . Ali boš oskrbnik?“

„O —! Pa rad!“

Prepričan sem bil, da bo dečko za-me kot naša. Seveda sem potem povsod hvalil svojega Tonea in hvalil njegove sposobnosti z velikim veseljem.

Ko so nastopili topli dnevi, so prišli zidarji in villa v Grabnu je dobivala čezdalej lepše lice. Kar je bilo pred nekaj tedni le golo zidovje sredi gozda, se je spremenilo v lepo in udobno stanovanje. Le mizar je imel izgotoviti še svoje. Potem pa bo čas, da nastopi Tone kot oskrbnik.

Tone se je bil v tem času privadil kraja in ljudi, kot bi gori pogledal. Je imel pač posebne vrste prikupljiv značaj. Kamor je prišel, povsod se je strnila gruča otrok in ga občudovala, ko je pravil o svojih dosedanjih izkušnjah in razlagal o bodočih načrtih. Da, celo odrasli človek je obstal pri njem, posluhnil in pripomnil: „Govori modro kot velik!“ Odkritosrčnost pa je nalezljiva; zato so pa tudi ljudje zaupali Tonetu svoje tajnosti. Sam ne vem, kot je to prišlo: odkar je bil Tone v hiši, sem zvedel vsako vaško novico, kar se dotlej ni zgodilo. Nisem bil nikdar prijatelj vaških novic; a Tone je znal pripovedovati tako zanimivo, da se nisem mogel uprati radovednosti; zlasti ker so se novice tikale tudi v le in Grabnu . . . Da bo baje prišel Kašnikov s kolom nad Toneta, ko bo kot oskrbnik stanoval v Grabnu! Pa da mu je Tone zapretil, da se mu takrat, če res pride, ne bo zdelo škoda niti svinca in niti smodnika . . . Nato je pa Kašnikov, debelo pogledal in obmolknil. — Pa da ga je Tinetovec oni dan, ko sta šla skupaj iz mlina, vso pot hvalil, kako je pogumen, ker si bo upal celo ponoči stanovati v Grabnu . . . In tako dalje.

Vse to bi me bilo v drugih razmerah iz srea veselilo. Ampak kot so bile okoliščine, me je baš Tonetova družabnost in prikupljivost jela skrbeti. In sem si mislil: Fant je kakor ustvarjen za družino. Brez ljudi ne more biti in ljudje ne brez njega. V Grabnu bo moral biti pa sam.

Kdo bo utegnil k njemu hoditi? In ko bi tudi, jaz vendar ne bom mogel dopustiti, da bi se v moji odsotnosti zbirala v moji hiši družina, ki bi imela popolno prostost in vpogled v vse, kar bom hranil v vili . . .

In kot da je Neža, uganila moje misli, mi je

baš tiste dni izrekla svojo sodbo, češ:

„Boste videli: vsake vrste ljudi nam bo vodil v hišo. In nobena stvar ne bo varna, kar boste imeli spravljeno doli!“

„Kaj —?!“ sem vzrotil, kot da me je kača ugriznila. „Vi ga dolžite kar na slepo, ko se niste še nič prepričali. Ne bo jih vodil! Jaz vem, da jih ne bo vodil!“

Ob prvi priliki sem izpregovoril s Tonetom o tej zadevi.

„Tone, da se mi potem ne boš pečal več z otroci in pa da nobenega tujega človeka ne boš vodil v vilo!“

„— nobenega! In če pride Kašnikov, s kolom — ko bom imel puško — to rečem!“

Njegova odločna beseda in pa tista prepričevalna govorica, ki jo je spremljalo vibriranje mišic — vse to me je potolažilo namah.

Sicer pa! Hevrek! Problem se da rešiti na čisto preprost način! Brati ga naučim in veselje do knjige mu vcepim! Ob knjigah bo pozabil na družino in bo enkrat še dober samotar . . .

Takoj sem mu preskrbel knjige in pisalne potreščine. Tik pred oknom mojega stanovanja stoji vrtna lopa v senci dveh kostanjev. V lopo dam zapesti mizo in stol Tonetov študij se prične. Učitelj njegov sem bil sam. Prizadeval sem si po svojih močeh, da mu vcepim veselje do učenja. To pa ni šlo tako gladko. Ne rečem, ubogal je, tudi razumel je še hitro. Uro, ki mu je bila določena za študij, je prešel točno. Ko pa je udarilo v zvoniku v znamenje, da je učenja konec, tedaj so se s prvim udarcem odprla vrata lope in moj Tone je drvil naravnost v kuhinjo:

(Dalje sledi.)

armadi v obliki velike črke U. Nemci so stali v kotu črke U, Bolgari na levi strani, dočim je bolgarsko-nemška kavalerija bila na desni strani. V sredini tega U so bili stisnjeni Rusi, Srbi in Rumuni. Rusi so svojo fronto vedno trdno držali.

Ko je Mackensen dal povelje, da se morajo Rusi trdno napasti, je bila ruska divizija pognana v srbsko in rumunsko divizijo, v katerih je že bila nastala zmešnjava. Kmalu nato je nastala na sovražni strani splošna zmešnjava, ki se je spremenila v divji beg.

Rusko bojišče.

Na celi črti od bukovinske meje do severnega dela bojišča ob Stohodu se vršijo krvavi boji. Rusi napadajo z veliko silo. Naša fronta se na celi črti dobro drži. Zahodno od Lucka se je bila dne 16. t. m. izredno krvava bitka. Na tisoče mrtvih in ranjenih Rusov leži na bojišču.

Rusi in Rumuni v Bukovini.

Iz zanesljivega vira poroča „Neue Freie Presse“: Na dan rumunske vojne napovedi so se izvršile nekatere izpremembe v Bukovini. V Sučavo, Sereet in Rađauc so namreč prispeli rumunski uradniki in so prevzeli upravo teh okrajev. V Černovicah je ostala ruska uprava, toda dospeli so tudi tje kaj rumunski uradniki v spremstvu bukovinskih pribežnikov. V južnih bukovinskih okrajih, tako v Gurahumori in v Kimpolungu, pa sploh ni civilne uprave, ker je tam najožje bojno ozemlje.

General Brusilov o položaju.

„Daily Chronicle“ objavlja nekatere podrobnosti iz pogovora francoskega časnikarja Nandeauxa z generalom Brusilovim. Brusilov je dejal, da je vsled posega Rumunske v vojno levo rusko krilo sedaj skoraj v stalnem stiku z rumunsko armado. Vodstvo rumunskih čet da je izborna, Rumunska armada razpolaga z izborna artilerijo in obilno municijo. A tudi avstro-ogrška armada se nikakor ne sme podcenjevati. Ruske čete morajo vse postojanke osvajati z naskoki. Kljub temu pa napreduje ruska armada. General Brusilov je dejal, da je podpora Rumunske bistveno olajšala njegovo delo. Težave na zapadni črti pojmuje zelo dobro. Po njegovem mnenju bo vojna končana meseca avgusta 1917.

Macedonsko bojišče.

General Sarrail je pričel z ofenzivo in sicer najprvo v smeri od jezera Ostrovo. Dne 14. septembra so Bolgari pred sovražno premočjo izpraznili gorjo Malca Nidže (2517 m), ki leži severno od Ostrovskega jezera ob bolgarsko-grški meji in se umaknili v nove postojanke severno od gore. Na drugih delih macedonskega bojišča večinoma samo artilerijski boji.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču nečuvno hudi boji ob reki Sommi. Angleži so zasedli vasi Courcellette, Martinpuich in Flers. Vsi francoski napadi so pa bili odbiti.

Predsednik Poincare v Verdunu

„Frankfurter Zeitung“ poroča: Predsednik francoske ljudovlade Poincare je odpotoval v sredo, dne 13. septembra, v Verdun, da izroči mestu odlikovanja, ki so jih podelili mestu vladarji četverospornih držav. V posebnem govoru se je Poincare spominjal nemškega napada na Verdun, ki je četverospornu ofenzivo prehitel. Poincare je verdunske branilce izvanredno pohvalil. Verdun in soseidne vasi se bodo zopet povzdignile iz pepela in ime Verdun se bo še stoletja in stoletja glasilo kakor zmagovalni klic po celi Franciji.

Politične vesti.

Zborovanje krščansko-socialnega delavstva na Dunaju. Dne 8. septembra se je vršila na Dunaju državna konferenca avstrijskega krščansko-socialnega delavstva. Zborovanje je vodil voditelj dunajskega krščansko-socialnega delavstva, deželni odbornik Kunschak. Predsednik osrednje komisije krščanskih rudokopnih društev Spalovsky je poročal o vprašanju gospodarskega zblizanja Avstro-Ogrske z Nemčijo. Občinski svetnik Ullrich je razpravljal o name-ravani ustanovitvi osrednjega urada za pravno varstvo, kateri bi naj skrbel, da bi vse potrebne družine vpoklicancev dobile državno podporo in da bi dal nasvete vojnim invalidom in preostalim padlim vojakov. Deželni odbornik Kunschak je govoril o preskrbi prebivalstva z živili. Na zborovanju se je med

drugim sklenilo sledeče: Da bi se mogla cela država (Avstrija in Ogrska) pravilno preskrbeti z živili, in bi se ista pravično razdeljevala, naj se ustanovi skupno avstro-ogrsko preskrbovalno ozemlje. Na čelo temu ozemlju naj se postavi urad, ki bo imel nalogo, da skrbi, da se bodo živila in vsi drugi nujno potrebni predmeti enakomerno razdeljevali po celi državi. Pod vsakimi razmerami pa se mora za trgovino z živili in nujno potrebnimi predmeti upeljati o-strejšo kontrolo. Delavstvo zahteva, da se za celo državo upeljejo karte za meso ter karte za mleko in za jajca. Nadalje se je na zborovanju sklenilo pozvati vlado, da se delavcem, ki so v državni službi, prizna primerna draginjska doklada in naj se v istem smislu upliva na zasebna podjetja. Nadalje se naj pri podelitvi preskrbovalnih podpor ozira na sedanji težavni položaj delavskih družin. Ob enem pa naj vlada poskrbi, da se takoj upelje zavarovanje za starost in invaliditeto. Zborovanja so se udeležili zastopniki delavskih organizacij cele Avstrije.

Dogodki na Ogrskem. Razni znaki kažejo, da na Ogrskem ne pride do ministrstva, sestavljenega iz vseh strank. In res naglašajo sedaj glasila vladne stranke, da pri tej inicijativi gre za „osebne aspiracije grofa Andrássyja.“ A ta napoveduje v listu „Vossische Zeitung“, da borbe med vlado in opozicijo nikakor še niso dovršene. Prava borba da začneja šele z debato o predlogih za sklicanje delegacij, a vladna stranka noče nič čuti o tem. Istotako odklanja večina prejšnjega predloga, da bi v slučaju, da se delegacije ne skličejo, prišel minister za zunanje stvari, baron Burian, v ogrsko zbornico, kjer naj bi dal zaželenih pojasnil. Sodi se celo, da vsi ti predlogi niso toliko naperjeni proti grofu Tiszi, kolikor proti baronu Burianu, o katerem je rekel grof Andrássy v graški „Tagespost“, da mu ne morejo odpustiti storjenih „diplomatičnih pogrškov.“ Tisza je bil te dni na Dunaju, kjer je dobil od Buriana informacije, potrebne za to debato. Sicer pa je splošno znano, da ima grof Tisza že pri sebi kraljevo ročno pismo za odgoditev zbornice, ako bi govoril opozicije o zunanji politiki presežali gotove meje.

Poljsko vprašanje na Ruskem. „Berliner Tagblatt“ javlja iz Stockholma: Ruski poljski oklic, ki je bil napovedan s tako veliko reklamo, je končno odložen. „Ruskoje Slovo“ doznava namreč, da je bil nenadni poklic ministrskega predsednika Stürmerja v glavni stan v zvezi s poljskim vprašanjem. Čar je odklonil vse Stürmerjeve predloge in odgodil rešitev poljskega vprašanja na čas po vojni.

Tedenske novice

Novi nuncij v Avstro-Ogrski bo postal, kakor poroča list „Osservatore Romano“, dosežanji nadškof verelli, monsignor Teodor Valfredi Borzo z naslovom trapezantski nadškof.

Duhovniške vesti. V mariborsko bogoslovje je sprejet absolvirani gimnazijec J. Ferk iz Pameč pri Slovenjgradcu. Ker je dosežal edini za prvo leto o-glašeni bogoslovec, se letos prvi letnik ne bo otvoril, ampak se bo slušatelj Ferk dočel drugemu letniku. — Bogoslovnemu profesorju dr. M. Slavič se je za tekoče šolsko leto poverila služba veroučitelja na c. kr. realki v Mariboru. Na slovenskih vspešnicah c. kr. gimnazije v Mariboru bo veroučitelja prof. J. Kocipra nadomestoval bogoslovni profesor dr. Josip Somrek.

Osebnostna vest. Č. g. o. Anton Avbelj, frančiškan-katehet v Novem Mestu, je premeščen kot katehet v Maribor.

Slovenski goriški begunci na Štajerskem. Deželni odbornik dr. Verstovšek je že opetovano posredoval glede slovenskih goriških beguncev v Gradcu in na Dunaju. Slovensko kmetško ljudstvo namreč bi na Spodnjem Štajerskem včasih rado sprejelo pod streho slovenske begunce, ki so poljedelci, veliko raje kot žide, ki ne delajo in s katerimi se ne razumejo naši ljudje. Žide bodo v kratkem odpoklicali čisto iz kmetov, kar je edino pravilno. Prihodnje leto bo posebnoma malo delavskih moči na deželi. Župani naj poizvedujejo, koliko hiš v občini bi sprejelo begunce iz Gorice, napravijo vlogo na deželni odbor goriški in pošljejo to vlogo odborniku dr. Verstovšku, ki bo nadalje posredoval. Na ta način bi dobili na Spodnji Štajer dovolj delavskih moči in v-stregli bi slovenskim Goričanom, da pridejo iz barak na deželo. Skrbelo se bo, da se pošljejo poljedelci, ki so navajeni kmetijskega dela, oziroma kmetice. Te prošnje pa se morajo vložiti, ker se ne doseže lahko, da bi se oddajali begunci iz barak na posamezne gospodarje.

Občni zbor mariborske dijaške kuhinje bo prihodnji petek, dne 22. septembra, ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Mariboru.

Profesor-pisatelj postal baron. Cesar je rednega profesorja na inoškem vseučilišču in ravnatelja rimskega zavoda „Istituto austriaco di studii storici“, dvornega svetnika dr. Ludovika Pastorja pl. Camperfelden povzdignil v baronski stan. Dvorni svetnik Pastor uživa kot zgodovinar znamenit glas. Pastor je tudi ravnatelj zgodovinskega oddelka na i-

nomoškem vseučilišču. Star je 62 let. Spisal je mnogo zgodovinskih knjig n. pr.: „Zgodovino papežev“, živatopis Conrada pl. Hötendorfa, Dankla in mnogo drugih.

Dopolnilni izpiti enoletnih prostovoljcev. Vojno ministrstvo je odredilo, da se bodo vršili za časa vojske vsak mesec, izvenzemši september, dopolnilni izpiti za enoletne prostovoljce na vojaških višjih real-kah v Mariboru, Gradcu, Dunaju, Brnu, Dunaju, v Pragi in v Inomostu. Tozadevne prošnje je nasloviti na tisto vojaško poveljstvo, kjer stanuje prošnik. Prošnjiki pa, ki so že nastopili vojaško službo, pa morajo nasloviti tozadevne prošnje na tisto vojaško poveljstvo, kjer opravljajo vojaško službo. Izpiti napraviti je tudi dovoljeno v drugih jezikih, torej ne le v nemškem kot glavnem jeziku. Pričetek dopolnilnih izpitov je določen na vsak drugi ponedeljek vsakega meseca (izvzet je september).

Dopusti za medicince-vojake. Dijaki-medicinci, ki so bili pri prebiranjih dne 28. avgusta 1916 potrjeni v vojake in katerim manjka le še eden izpit, da postanejo zdravniki, dobe štiritedenski dopust, ako prosijo zanj, da napravijo na vseučilišču, katerega si smejo sami izbrati, zadnji izpit.

Dopusti za vojake. Vojno ministrstvo je glede vojaških dopustov izdalo nova določila. Prihodnji „Slovenski Gospodar“ bo prinesel natančne podatke o tem ministrskem ukazu.

Bolgarsko odlikovanje. Stotnik generalnega štaba Anton Lokar je dobil od bolgarskega kralja bolgarski vojni križ. Odlikovani je dodeljen bolgarski armadi v Dobruči in je sin g. nadučitelja v p. Ivana Lokar v Ljubljani.

Odlikovani slovenski učitelji-vojaki. Viktor Bregant, učitelj v Lehnu in kadet 23. pešpolka, je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne. Friderik Majcen, učitelj pri Sv. Urbanu pri Ptuj, sedaj desetnik 9. pešpolka, je bil odlikovan z železnim zaslužnim križcem. Friderik Venigerholz, učitelj pri Sv. Križu na Murskem polju, sedaj praporščak 42. črnovojniškega bataljona, je bil odlikovan z bronasto hrabrostno kolajno in s srebrno hrabrostno kolajno II. razreda. Na bojišču padli Josip Hergout, učitelj v Šmartnu na Paki, poročnik 4. pešpolka, je bil po smrti odlikovan s Signum laudis.

Nova javna zbirka. O priliki cesarjevega godu se priredi od dne 4. do 5. oktobra po celi državi javna zbirka za svoje padlih, za invalide in za je-tične.

Nov vlak Spodnji-Dravograd—Maribor. Trgovska in obrtna zbornica v Gradcu, trgovski gremij v Mariboru ter več občin v Dravski dolini je odposlalo utemeljeno prošnjo na železniško ministrstvo, da bi vozil zjutraj nov osebni vlak med Spodnjim-Dravogradom in Mariborom, kar bi bilo v interesu prebivalstva Dravske doline in mariborskega mesta. Otrkom iz gornje Dravske doline, kot iz Lembaha, Bistrice, Ruš itd., bi bilo na ta način zopet omogočeno obiskovati srednje in druge šole v Mariboru. Kakor se zatrjuje, je pričakovati v najkrajšem času, da bo ugodno rešena tozadevna prošnja.

Ozkotirna železnica Konjice—Zreče. Železniško ministrstvo je dovolilo štajerskemu deželnemu odboru, da sme pričeti s tehničnim delom za zgradbo ozkotirne železnice iz Konjice čez Radl v Zreče.

Naše planinske kočje. Slovensko Planinsko Društvo naznanja, da bo turistovska kočja ob izviru Kamniške Bistrice oskrbovana tudi jeseni in pozimi in dobro preskrbljena z vsemi živili in pijačo. — Kamniška kočja na Kamniškem sedlu se bo oskrbovala še do dne 2. oktobra in je v vsem preskrbljena. — Koča na Veliki Planini nad Kamnikom je otvorenjena in oskrbovana do dne 2. oktobra in dobro preskrbljena z vsemi živili in pijačo. Sedaj v početku jeseni so najlepši izleti na tej planinski postojanki! — Ruška kočja je bila dne 17. septembra t. l. zatvorjena za to leto.

Lončarska zadruga se je ustanovila v Dolenji vasi pri Ribnici na Kranjskem. Pristopili so takoj vsi lončarji dolenjevaške in ribniške doline. Zadruga ima pred vsem namen skupne dobave sirovin kakor tudi posredovanje oddaje lončarske robe, da se obdrži in dvigne za Kranjsko tako važna domača obrt lončarija, ki je v zadnjem času začela padati in je nevarnost, da se sčasoma opusti. Za obstoj in napredek imenovane obrti bo zadruga, upamo, velike koristi. Z dobavo sirovin, posebno svineca, kotlovine itd., se je pričelo takoj, pri čemer je bil zadrugi izdatno v pomoč Obrtnopospesovalni zavod v Ljubljani. Zadrugi načeljuje deželni poslanec g. K. Škulj. Naročila lončarske robe in peči naj se naslavljajo: Lončarska zadruga v Dolenji vasi pri Ribnici. — Tudi na Slovenskem Štajerju je lončarska obrt po nekaterih krajih lepo razvita, istotako med ogrskimi Slovenci. Zelo bi prosili prijatelje našega lista, da nam poročajo, koliko lončarskih obrti jim je v njih okrajih znanih, ali delo nadaljujejo, ali so moderno urejeni, ali je ornamentika originalna itd.

Gospodarske novice

Cene za krompir. Vlada je določila z ministrsko odredbo nove cene za krompir, katere so sledeče: od 15. septembra 1916 do 28. februarja 1917 9 K za 100 kg, od 28. februarja naprej pa 11 K.

Krompir za Maribor. Ker so premožnejši meščani v Mariboru pokupili v mariborski okolici mnogo krompirja in je bila nevarnost, da bi na ta način

ponekod na deželi pozneje krompirja zmanjkalo, je okrajno glavarstvo odredilo, da mora vsak, kdor vozi krompir z vozom v Maribor, ali ga je kupil ali pridelal na lastni njivi izven mestnega ozemlja, imeti uradno dovoljenje za uvoz v mesto. Kdor pripelje pa krompir brez dovoljenja okrajnega glavarstva v mesto, je v nevarnosti, da se mu krompir v Mariboru odvzame in po dnevni ceni na trgu javno proda.

Oddaja žita. Okrajni žitni nadzorniki in komisijonarji so dobili za preračunavanje oddaje žita vojno-žitno-prometnemu zavodu sledeči ključ: Od pridelanega žita se računa 20% žita za seme. 132 kg za prehrano vsake osebe na leto. Pri žitu se v teh 132 kg vračuna eno tretjino (44 kg) pšenice in rži, eno tretjino ječmena in eno tretjino kruze. Ako pa ima n. pr. kdo samo pšenico in koruzo, se za domačo uporabo računa vsakega polovico. Letos se bo v večji meri kot dosedaj vpoštevalo tudi dninarje. Lansko leto so, kakor nam je znano, mnoga okrajna glavarstva dninarje iz števila kmetijskih delavcev črtala. Letos pa se bodo dninarji računali po sledečem ključu: Ako rabiš celo leto vsaj 180 dninarjev, t. j. ako je eden ali več dninarjev vsaj 180 dni delal pri tebi, se računa tako, kot bi imel skozi celo leto vsak dan enega dninarja na hrani. Ako pa je dneve več kot 365 dni, se računata dve osebi. Za vsakih 365 dni se računa po en dninar. Vzamimo primer: Kmet je pridelal 800 kg pšenice, 300 kg ječmena, 500 kg rži in 1200 kg koruze, t. j. skupno 2800 kg žita. Za seme se mu od tega mora pustiti vsaj 560 kg. Ker ima 6 stalnih ljudi na hrani in znašajo dneve na leto 550 dni, se mu računa 6 in 2, t. j. 8 oseb vsak dan. Za vsako osebo si sme obdržati za celo leto 132 kg žita, t. j. 1056 kg. Ako se k temu prišteje 560 kg za seme, znaša količina žita, katere se mu ne sme odvzeti, 1616 kg. Oddati mora po tem računu 1184 kg žita. Ako bi se torej komu predpisalo preveč žita za oddajo, naj napravi ugovor na okrajno glavarstvo in naj se sklicuje na ta ključ. Glede oddaje ovsa je pa drugače. Shraniti se ga sme samo 20% za seme, a ves ostali oves pa se mora oddati. Le kdor ima konje, si sme za enega konja na dan odračunati 1 kg, t. j. za celo leto 365 kg.

Žito na Ogrskem zaseženo. Ogrska vlada je zasegla vse zaloge žita letošnjega pridelka na Ogrskem ter odredila, da se bodo morale oddati vse odvisne zaloge žita vojno-žitno-delniki družbi, kakor hitro bo končana zmlačev žita. Nadalje je odredila, da se morajo prijaviti imenovani družbi vse zaloge žita, neprijavljene pa bodo zaplenjene v prid državi. Namen te odredbe je, da se odvisno ogrsko žito porazdeli enakomerno ne samo med prebivalstvo Ogrske, ampak tudi med prebivalstvo totranske državne polovice.

Sejm za žrebeta v Ptuj. Za ptujski okraj se bo vršil letošnji sejm za žrebeta v Ptuj dne 3. oktobra t. l. in sicer na ptujskem mestnem sejmišču.

Nabiranje živinske krme. Iz Soštanja se nam piše: V Saleški in Savinjski dolini se lahko oddaja pri nakupovalcih, katerih imena se bodo potem občin razglasila, raznovrstne produkte, kateri so bili večinoma dosedaj brez cene in so se zametavali, kakor: odpadke od hmelja (listje in stebelca), sadne tropine, vinske tropine, trino listje, krompirjevo, listje od buč, od fižola, drugo za krmljenje porabno listje in plevel (n. pr. koprive itd.), dalje storže in stebila od koruze in divji kostanj proti primerni odškodnini. S tem je podan zlasti za revnejše sloje vir dohodkov, ker se k temu delu čisto lahko pritegnejo otroci in se od strani posestnikov tega blaga lahko dobi dovoljenje, da se sme listje in podobne tvarine obrati. Nasvetovati je tedaj nabiranje tega blaga zlasti seljski mladini!

Ozeble noge tari s petrolejem ali spiritom, s slano čebulo ali s terpentinovim mazilom ali z zajčjo mastjo. — Dve žlici medu, pol žlice lavorjevega olja in pol žlice terpentinovnega olja zmešaj in namaži ozeblino.

Lasje izpadajo. Dve žlici stolčene šiške namoči na 1/4 l dobrega tropinoveca in primešaj eno osminsko pušpanovega olja in eno osminsko kuhane vode. Pred uporabo stresi vselej. Zjutraj ali zvečer namoči gobico ali konec prstov v tekočino in rahlo tari kožo na glavi, da se namočijo lasne koreninice.

Razne novice.

Orjaški rožmarin. Posestnik Simončič, p. d. Dobrovolje, v Mihovem pri Št. Jerneju na Dolenjskem (Kranjsko) ima na svojem vrtu pred hišo rožmarinov grm, kakoršnega menda nima nihče v naših krajih. Visok je čez poldrugi meter, širok v premeru skoro tri metre, obseg debela pri tleh pa pol metra. Grm je lep gost; ima več vršičkov. Rožmarin je na prodaj.

Od „mrtvih“ vstal. O tem dogodku poroča list „Česky denik“ to-le: V Horševi Tyni se je pripetil naslednji slučaj: V teku lanskega leta je prejelo tukajšnje županstvo poročilo vojnega ministrstva, da je Jožef Dittrich iz Horševe Tyně padel na bojnih poljanah junaške smrti. Sočasno je vojno ministrstvo

prosilo za fotografijo padlega junaka, da bi ga uvrstili v album avstrijskih junakov. V veliko, nepopisno presenečenje se je rečeni „mrtvec“ vrnil te dni domov. Dittrich je bil na bojišču ranjen v glavo in je po bitki nezavesten obležal v mlaki krvi in zato so ga tovariši smatrali za mrtvega in kot takega naznanili vojaškemu poveljstvu. Čez več ur so ga našli Rusi, ki so ga hoteli pokopati, pa je v poslednjih trenutkih napravil nekaj kretenj. Rusi so ga odvedli s seboj. Ko je v bolnici okrevaj, so ga poslali v Sibirijo, odkoder je bil po preteku 21 mesecev poslan kot vojni invalid domov. — Naj torej nihče ne obupa, če so minili tedni in meseci, da ni dobil nobenega glasu od dragega mu bojevnika iz daljne dežele. Tudi marsikateri Slovenec se še vrne, za katerega dušo se danes že moli in bere sv. maša.

Strašen potres. — 21 oseb mrtvih. V okolici kraja Ober-Pichling ob vznožju Koralpe na Štajerskem se je ponoči na dne 7. t. m. strašno stresla zemlja; tresenje je trajalo štiri sekunde. V Ober-Pichlingu se je podrlo več hiš; 21 oseb je mrtvih.

Uredniki listov v Rusiji oproščeni vojaške službe. „Vossische Zeitung“ poroča iz Stockholma: Car je izdal odlok, po katerem so oproščeni vsi člani uredništev listov vojaške službe. V tem odloku pravi ruski car, da je delovanje urednikov za organizacijo cele dežele, da se nadaljuje vojska z vso močjo, največjega narodnega pomena.

Pozabljivost. Ravno močje, ki so zelo razumni, imajo navadno zelo slab, nezanesljiv spomin in zato razodevajo veliko raztresenost. To nam je znano n. pr. o Danteju, Ariostu, Tassu, Newtonu, Molleju, La Fontainu, Schumannu, Ponchielliju, De Sanctisu, Berthelotu itd. Ariosto n. pr. se je napravil nekega lepega jutra na izprehod vunkaj iz Capri, pa je prišel, ne da bi bil opazil, do Ferrare v copatah. Glasbenika Ponchiellija je prijatelj povabil na kosilo. Ako je prišel čez eno uro domov, je še enkrat kosil, ne da bi se bil spomnil, da je že. Literat de Sanctis je šel nekega večera z ženo v gledališče. Potem je odhitel sam domov, ker mu ni prišlo na misel, da je oženjen. Kaj ne, na prvi pogled je tolika raztresenost in pozabljivost zelo nadležna bolezen, a tudi tako pomanjkanje spomina ima svojo dobro plat. Ko se je Atencu Temistokleju nekdo ponudil, da ga nauči umetnosti spomina, mu je le-ta odgovoril z veliko bistrumnostjo: „Rajši bi se naučil umetnosti — pozabljanja.“

Dober odgovor. Po avdijenci, v kateri je sprejel angleški kralj Jakob I. nekega poslanika, je rekel kralji svojemu kancelarju Baconu: „Ta gospod je pa lep mož, kaj ne? A kaj sodite o njegovi glavi?“ — „Veličanstvo“, je odgovoril kancelar, „taki veliki, lepi ljudje, kakor je poslanik, so mnogokrat podobni hišam, ki imajo štiri do pet nadstropij: prva tri nadstropja imajo najemnike, višja pa stoje prazna.“

Vojne vraže. Med vsemi narodi, ki se danes vojskujejo, se najdejo stvari, ki nimajo druge podlage, kot prazno vero. Vodja Treptowske zvezdarne v Berolinu je napravil celo razstavo takih predmetov, ki so mu jih poslali vojaki iz raznih krajev sedanje svetovne vojske. Tu se nahajajo kamenčki v obliki srca, ki predočujejo okamenelo predsvetovno morskoro zvezdo; na kamenčkih je neka risba v podobi križa. Te svetinje nosijo pri sebi v usnjatih torbicah nekateri brandenburški vojaki. — Pri bolgarskih vojakih so našli tuintam neko vrsto denarja; vst je v usnjato shrambico, ki ima podobo srca. Pri drugih Bolgarjih so našli 4 m dolg platnen pas, ki ima na širjavo 10 cm; popisan je ves z neznanimi orientalskimi pismenkami. — Neki nemški vojak je poslal pet pušpanovih listkov, ki jih je dobil v neki belgijski družini, češ, da bo obvarovan nesreče v vojski. —

Veliko takih vražarskih znakov imajo tudi Rusi. — Turki nosijo pri sebi v obleko zašite novce, trakove z molitvami itd. Največ je pa najti raznih lističev in varnostnih pisem z raznimi črkami in z zagotovili, da, kdo to pri sebi nosi, ne bo padel, se ga ne bode krogla prišla itd. — Vse to so seveda samo prazne čenče. Vojak, ki se zaupa Bogu, Mariji in angelu varihu, ki se izroči s kesanjem v srcu božji previdnosti, ima pri sebi najboljšo varstvo.

Dopisi.

Maribor. Tukajšnja produktivna zadruga mizdrjev javlja, da sta bila za izborno mizarsko delo odlikovana od ministrstva z nagradami dva mariborska mizarska mojstra, ki sta člana omenjene zadruge in sicer je prejel mizarski mojster Jožef Volčič dve veliki in eno malo darilo, mizarski mojster Pavel Drogenik je pa prejel dve mali darili. Čast domači obrti!

Maribor. Za mesto Maribor se prodaja krompir na drobno na Rotovškem trgu vsak dan od 8. ure naprej.

Sv. Križ pri Mariboru. V četrtek, dne 14. septembra, je vsled srčne vodenice po dolgem mučnem bolehanju umrla, vrla gospodinja Marija Hlebič, žena tukajšnjega cerkvenega ključarja Janeza Hlebič, ki se sedaj nahaja v vojaški službi, daleč proč od doma v Przemyslu. Pogreb se je vršil v soboto ob mnogoštevilni udeležbi župljanov. Vrlemu našemu so-mišljeniku ob bridki izgubi naše iskreno sožalje!

Ribnica. Ko je bilo tukaj dne 7. septembra veliko neurje, je udarilo v gospodarsko poslopje Ignaca Grubelnika, po domače Črepič, ter je vse zgorelo: spravljena krma in 50 kop zmlačenega žita. Živino so še pravočasno rešili. Treska in huđega vremena, reši nas Bog!

Celje. V seji mestnega sveta dne 15. t. m. so sklenili, da naloži mestna uprava davek na stanarino v visokosti 10% in davek za potrebščine mestnih šol v visokosti 2%. Glede otvoritve mestnih ljudskih šol so sklenili, da mestna občina kupi, oziroma vzame v najem, dve hiši v Gosposki ulici, da se na ta način omogoči redni pouk mestne šolske mladine.

Celje. Naslov in značaj dvornega svetnika je dobil predsednik tukajšnje okrožne sodnije, Albert Kotzian.

Novaštitia pri Gornjemgradu. Stara žena je rekla pred letom dni: Stare smrt kosi, mlade pa postreli. Spet nam je naglo pokosila dne 28. avgusta, sredi nujnega in težavnega dela delavnega blagega moža Aleša Roter, doma iz prijaznih Slovenskih gor. Rajni je blizu 28 let pri nas opravljal službo organista in cerkovnika; zadnja leta pa je bil kot občinski tajnik desna roka županova ter si je pridobil velike zasluge za našo občino. N. p. v m.!

Seefeld na Tirolskem. Iz letovišča Seefeld na Tirolskem, ki leži 1180 m nad morsk gladino, nam pošiljajo pristrčne pozdrave slovenski ranjenci pešpolka štev. 87: J. Podjaveršek, Anton Jurič, Anton Doler, J. Fideršek, A. Pinter in F. Križan.

Naročevanje samo pondeljkeve „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdej, lahko naroči posebej. Naročnina se pošlje po poštni nakaznici na naslov: Upravištvo Pondeljkeve Straže v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je **nov** ali **star** naročnik, da ne bo pomot. Sama Pondeljkeva Straža stane za celo leto **K 3'20**; za pol leta **K 1'60**; za četrt leta **90 vin**.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

Izvanredna c. kr. državna loterija

za vojnooskrbovalne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

5. oktobra 1916. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Naerti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnatelilstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

